

Rada
Európskej únie

V Bruseli 13. júna 2016
(OR. en)

9216/16

ECOFIN 458
UEM 205
SOC 322
EMPL 219
COMPET 292
ENV 338
EDUC 193
RECH 185
ENER 201
JAI 449

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Č. dok. Kom.:	9133/16 ECOFIN 424 UEM 174 SOC 288 EMPL 184 COMPET 261 ENV 305 EDUC 161 RECH 153 ENER 166 JAI 411 - COM(2016) 336 final
Predmet:	Odporúčanie na ODPORÚČANIE RADY, ktoré sa týka národného programu reforiem Luxemburska na rok 2016 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Luxemburska na rok 2016

Delegáciám v prílohe zasielame uvedený návrh odporúčania Rady vychádzajúci z návrhu Komisie COM(2016) 336 final, ktorý zrevidovali a odsúhlasili rôzne výbory Rady.

ODPORÚČANIE RADY,

of ...

**ktoré sa týka národného programu reforiem Luxemburska na rok 2016 a ktorým
sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Luxemburska na rok 2016**

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii¹, a najmä na jeho článok 5 ods. 2,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

¹ Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.

keďže:

- (1) Komisia 26. novembra 2015 prijala ročný prieskum rastu, čo znamenalo začiatok európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2016. Priority obsiahnuté v ročnom prieskume rastu schválila Európska rada 17. – 18. marca 2016. Komisia 26. novembra 2015 prijala na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011² správu o mechanizme varovania, v ktorej Luxembursko neurčila za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie. V rovnaký deň Komisia prijala odporúčanie na odporúčanie Rady týkajúce sa hospodárskej politiky eurozóny. Uvedené odporúčanie schválila Európska rada na zasadnutí 18. – 19. februára 2016 a Rada ho prijala 8. marca 2016³. Luxembursko by ako krajina, ktorej menou je euro, malo aj vzhľadom na úzke prepojenia medzi ekonomikami v hospodárskej a menovej únii zabezpečiť úplné a včasné vykonanie uvedeného odporúčania.
- (2) Správa o krajine bola pre Luxembursko uverejnená 26. februára 2016. Posudzoval sa v nej pokrok, ktorý Luxembursko uskutočnilo pri riešení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých Radou 14. júla 2015 a pokrok Luxemburska smerom k dosiahnutiu vnútroštátnych cieľov stratégie Európa 2020.
- (3) Luxembursko predložilo 29. apríla 2016 svoj národný program reforiem na rok 2016 a svoj program stability na rok 2016. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva tieto programy posudzovali súčasne.

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25).

³ Ú. v. EÚ C 96, 11.3.2016, s. 1.

- (4) Príslušné odporúčania pre jednotlivé krajiny boli zohľadnené v programovaní európskych štrukturálnych a investičných fondov na obdobie rokov 2014 – 2020. Podľa článku 23 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013⁴ platí, že ak je to nevyhnutné na podporu vykonávania príslušných odporúčaní Rady, Komisia môže požiadať členský štát, aby preskúmal svoju partnerskú dohodu a príslušné programy a navrhol ich zmeny. Komisia poskytla ďalšie informácie o tom, ako bude využívať toto ustanovenie, v usmerneniach o uplatňovaní opatrení spájajúcich účinnosť európskych štrukturálnych a investičných fondov s riadnou správou hospodárskych záležitostí.
- (5) Luxembursko v súčasnosti podlieha preventívnej časti Paktu stability a rastu. Vo svojom programe stability na rok 2016 vláda plánuje dosiahnuť vyrovnaný rozpočet v roku 2017 a následne mierne prebytky, ktoré v roku 2020 dosiahnu 0,4 % HDP. Strednodobý rozpočtový cieľ sa bude naďalej dosahovať počas celého programového obdobia. Vo svojom programe stability však Luxembursko oznamuje, že strednodobý rozpočtový cieľ sa zo štrukturálneho prebytku 0,5 % HDP dosahovaného do roku 2016 zmení od roku 2017 na štrukturálny deficit vo výške 0,5 % HDP. Podľa programu stability sa očakáva, že pomer dlhu verejnej správy k HDP sa postupne zvýši na 23,5 % HDP v roku 2020. Makroekonomický scenár, na ktorom sa zakladajú tieto rozpočtové prognózy, je vierohodný, s výnimkou rokov 2017 a 2018, v ktorých je priaznivý. Na základe prognózy Komisie z jari 2016 sa predpokladá, že štrukturálny prebytok sa v roku 2016 zníži na 1,4 % HDP a že v roku 2017 sa ďalej zníži na 0,3 % HDP, teda zostane nad úrovňou strednodobého rozpočtového cieľa. Ďalšie možné odchýlky v budúcnosti by sa posudzovali vo vzťahu k požiadavke zachovať štrukturálne saldo na úrovni strednodobého rozpočtového cieľa, majúc pritom na zreteli, že je potrebné zabezpečiť dlhodobú udržateľnosť verejných financií, najmä v oblasti dôchodkov. Rada na základe svojho posúdenia programu stability a po zohľadnení prognózy Komisie z jari 2016 zastáva názor, že v prípade Luxemburska sa očakáva dodržanie ustanovení Paktu stability a rastu.

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 320).

- (6) Luxemburské orgány ohlásili hlavné body komplexnej daňovej reformy, ktorá by mala nadobudnúť účinnosť v roku 2017. V rámci reformy sa počíta so zavedením zmien hlavne v oblasti priameho zdaňovania tak pre fyzické osoby, ako aj pre právnické osoby. Jej cieľom je postupné znižovanie sadzby dane z príjmov právnických osôb (s cieľom zvýšiť konkurencieschopnosť) a znížená progresívnosť dane z príjmov fyzických osôb (s cieľom zvýšiť spravodlivosť). So zvyšovaním určitých daňových výdavkov, najmä pokiaľ ide o bývanie, zároveň súvisia riziká zužovania daňového základu. Na podobu luxemburského daňového systému môže mať zároveň vplyv aj určitý medzinárodný vývoj, ktorý môže zvýrazniť nestabilitu aspoň časti fiškálnych príjmov. Na zabezpečenie ich predvídateľnosti treba využiť priestor na ďalšie rozšírenie daňového základu, najmä prehodnotením v súčasnosti nízkeho zdanenia obytných nehnuteľností a širším využitím alternatívnych zdrojov vrátane environmentálneho zdanenia. V tejto súvislosti zrušenie špeciálneho režimu zdaňovania duševného vlastníctva (intellectual property box) umožňuje určité rozšírenie základu dane právnických osôb. Prijatie a vykonanie daňových reforiem sa bude naďalej pozorne monitorovať v rámci európskeho semestra.
- (7) Luxemburské orgány sa snažia diverzifikovať hospodárstvo, pričom uznávajú existenciu rizík súvisiacich s nadmernou závislosťou od finančného sektora. Vzhľadom na vysokú úroveň nákladov práce v tejto krajine sú tú činnosti s vyššou pridanou hodnotou, ktoré ponúkajú potenciál sprístupniť alternatívne zdroje rastu. Úspešná diverzifikácia luxemburského hospodárstva preto vo veľkej miere závisí práve od tých sektorov, ktoré sú menej citlivé na úrovne nákladov práce. Vo veľkej miere ide o oblasť výskumu a inovácií, ktorá má tendenciu výrazne sa sústreďovať na technológie a vedomosti. Hospodárstvo by mohlo pomôcť diverzifikovať aj ďalšie rozšírenie už aj tak úspešného sektora nefinančných služieb. Znížením, resp. odstránením existujúcich prekážok brániacich investíciám a inováciám, ktoré obmedzujú hospodársky rozvoj, by sa odomkol inovačný potenciál a napomohlo by sa diverzifikácii. Hoci je miera verejných investícií nad úrovňou priemeru eurozóny, súkromné investície nedosahujú potrebnú úroveň. Ak sa majú zachovať vyhliadky rastu, je nevyhnutné udržať vysokú úroveň investícií. Analýza v správe o krajine ukazuje, že Luxembursko je krajinou s najreštriktívnejším regulačným režimom v Únii, pokiaľ ide o obchodné služby a retailové prevádzky. Hlavné obmedzenia sa týkajú požiadaviek na držbu akcií, hlasovacích práv a multidisciplinárnych obmedzení v sektore obchodných služieb, ako aj prevádzkových požiadaviek a požiadaviek na usadenie v retailovom sektore.

- (8) Prekážkou v predpokladanom zvyšovaní počtu obyvateľov a pracovnej sily by sa mohol stať pokračujúci nárast cien nehnuteľností v ostatných desaťročiach, ako aj očakávaná výrazná dynamika v oblasti počtu obyvateľov a zamestnanosti v nadchádzajúcich rokoch. Táto eventualita je o to pravdepodobnejšia, že hospodárstvo vo veľkej miere závisí od vstupov vysokokvalifikovaných pracovníkov zo susedných krajín, ktorí predstavujú približne jednu tretinu celkovej zamestnanosti. Dynamika cien obytných nehnuteľností je spôsobená nesúladow medzi dopytom a ponukou, a to najmä nedostatkom dostupného a cenovo výhodného bývania. Nedostatočná dostupnosť pozemkov na novú výstavbu a neoptimálne výsledky týkajúce sa administratívnych postupov udeľovania stavebných povolení sú prekážkou pružnosti pri ponuke nehnuteľností na bývanie. Významná časť daňových dotácií, ktoré sú k dispozícii v rámci súčasných politík, sa vzhľadom na nepružnú ponuku bývania pravdepodobne takisto premietne do cien nehnuteľností. Zintenzívniť by sa mohlo aj úsilie zamerané na poskytovanie sociálneho bývania za dostupné ceny. Súčasný trh s bývaním nielenže bráni domácnostiam v tom, aby sa usadili v Luxembursku, ale zároveň zhoršuje problém preťaženia dopravy a znečistenia. Nové demografické projekcie uvedené v správe o starnutí obyvateľstva za rok 2015 ešte viac zintenzívňujú tlaky na odstránenie problémových miest pre investície v oblastiach dopravy a bývania a mali by byť zohľadnené v štyroch nadchádzajúcich sektorových plánoch (o bývaní, doprave, zónach hospodárskej činnosti a ekologickom prostredí).
- (9) Dosahovanie hospodárskej diverzifikácie sa môže brzdiť tým, že vývoj miezd v niektorých sektoroch nemusí zodpovedať vývoju produktivity. Tým dochádza k ďalším obmedzeniam v sektoroch, na ktoré sú opatrenia zamerané, teda hlavne v sektoroch s vysokou pridanou hodnotou. V priebehu posledného desaťročia rástli jednotkové náklady práce v Luxembursku rýchlejšie než vo väčšine členských štátoch eurozóny. Automatická indexácia miezd v celom hospodárstve prispieva k obmedzovaniu rôznorodosti miezd v rôznych sektoroch, čím môže brániť v tom, aby sa zohľadňovali rozdiely v produktivite práce. Pretrvávajúce prostredie s nízkou infláciou však spôsobilo, že došlo k oneskorenej aktivácii automatickej úpravy miezd, čo prispelo k zmierneniu vývoja miezd. V prostredí slabého vývoja miezd a nárastu produkcie sa však predišlo stratám na nákladovej konkurencieschopnosti. V tomto kontexte je nutné monitorovať vývoj miezd.

- (10) Dlhodobým rizikom sú naďalej záväzky súvisiace so starnutím obyvateľstva, najmä pokiaľ ide o dôchodkové náklady. Luxembursko dosiahlo obmedzený pokrok, pokiaľ ide o odstránenie rozdielu medzi zákonným a skutočným vekom odchodu do dôchodku, keď zaviedlo obmedzenia predčasného odchodu do dôchodku. V júli 2015 bol parlamentu predložený návrh zákona o systéme predčasného odchodu do dôchodku. Hoci jeden program bude zrušený, podmienky dostupnosti pre iné programy predčasného odchodu do dôchodku budú zjednodušené. V júli 2015 bol prijatý zákon o reklasifikácii pracovníkov so zníženou pracovnou schopnosťou a od 1. januára 2016 sa tento zákon vykonáva. Zákon zvyšuje možnosti pracovníkov so zníženou pracovnou schopnosťou zotrvať na trhu práce a následne vedie k zníženiu počtu osôb, ktoré využijú systém predčasného odchodu do dôchodku. Predčasný odchod do dôchodku je stále veľmi rozšírený a motivácia pracovať dlhšie je obmedzená. Stále absentuje úplná stratégia v oblasti vekovej politiky, ktorej cieľom by bolo motivovať starších pracovníkov na dlhšie zotrvanie v pracovnom pomere a poskytnúť im stimuly a zručnosti na ich vrátenie sa do práce. Parlament stále rokuje o takzvanom „vekovom pakte“, ktorého cieľom je podpora udržiavania starších pracovníkov v spoločnostiach s viac než 150 zamestnancami.
- (11) Podľa dôchodkovej reformy z roku 2012 by sa malo každých päť rokov od prijatia reformy uskutočniť monitorovanie a vyhodnotenie udržateľnosti dôchodkového systému. Vláda potvrdila svoj zámer vykonať toto hodnotenie predčasne už v roku 2016 namiesto roku 2017 (ako sa pôvodne plánovalo) a vytvorila pracovnú skupinu pre dôchodky, ktorú poverila vykonaním posúdenia. V oblasti prepojenia zákonného veku odchodu do dôchodku so strednou dĺžkou života, ako to predtým odporučila Rada, nedošlo k žiadnemu pokroku. Luxembursko je jediným členským štátom, v ktorom nebolo na obdobie rokov 2013 až 2060 schválené ďalšie zvyšovanie zákonného a predčasného veku odchodu do dôchodku. V správe o starnutí obyvateľstva z roku 2015 došlo k revízii predpokladaného zvýšenia výdavkov súvisiacich so starnutím obyvateľstva smerom nadol, no táto revízia je takmer výlučne vysvetlená priaznivejšími demografickými projekciami v kontexte prostredia, v ktorom neboli prijaté žiadne nové reformy. Aj po tejto revízii je totiž predpokladané zvýšenie výdavkov na dôchodky najvyššie v Únii. Luxembursko navyše čelí rizikám v súvislosti s očakávaným zvýšením výdavkov na dlhodobú starostlivosť, ktoré sú ako percentuálny podiel HDP jednými z najvyšších spomedzi všetkých členských štátov. To je zase zjavne spôsobené najvyšším predpokladaným nárastom podielu závislých obyvateľov v Únii do roku 2060. Realizované boli prípravné práce v oblasti reformy, ktorej cieľom je zabezpečiť dlhodobú

udržateľnosť poistenia dlhodobej starostlivosti.

- (12) V rámci európskeho semestra Komisia vykonala komplexnú analýzu hospodárskej politiky Luxemburska a uverejnila ju v správe o krajine na rok 2016. Zároveň posúdila program stability, národný program reforiem a následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Luxembursku v predchádzajúcich rokoch. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku v Luxembursku, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami EÚ vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych záležitostí EÚ zabezpečením vstupov na úrovni EÚ do budúceho vnútroštátneho rozhodovania. Jej odporúčania v rámci európskeho semestra sú premietnuté do ďalej uvedených odporúčaní 1 a 2.
- (13) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala program stability a dospela k názoru⁵, že Luxembursko podľa predpokladov dodrží Pakt stability a rastu.

⁵ Podľa článku 5 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1466/97.

TÝMTO ODPORÚČA, aby Luxembursko v rokoch 2016 a 2017 prijalo opatrenia s cieľom:

1. Zabezpečiť dlhodobú udržateľnosť verejných dôchodkov zvýšením skutočného veku odchodu do dôchodku, obmedzením predčasného odchodu do dôchodku a zvýšením motivácie pracovať dlhšie a prispôbením zákonom stanoveného veku odchodu do dôchodku zmenám strednej dĺžky života.
2. Odstrániť prekážky brániace investíciám a inováciám, ktoré obmedzujú hospodársky vývoj v sektore obchodných služieb. Riešiť problémové miesta, ktoré bránia investíciám do bývania.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*
